



EXPLOATERINGSKONTORET STADSBYGGNADSKONTORET

2008-03-19
TJÄNSTEUTLÅTANDE
DNR E2008-511-00119
DNR 2007-36257-30

Kontaktperson exploateringskontoret
Christina Norén
Innerstad
Telefon: 08-508 281 12
christina.noren@expl.stockholm.se

Till
Exploateringsnämnden
2008-04-10
Stadsbyggnadsnämnden
2008-04-03

Kontaktperson stadsbyggnadskontoret
Sverker Henriksson
Strategiska avdelningen
Telefon: 08-508 265 97
sverker.henriksson@sbk.stockholm.se

Barnkonsekvensanalys för Lindhagen, nordvästra Kungsholmen. Redovisning av konsultrapport samt svar på skrivelse från (mp).

Förslag till beslut

Exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden godkänner kontorens redovisning av barnkonsekvensanalys för Lindhagen, nordvästra Kungsholmen och ger kontoren i uppdrag att beakta analysen i den fortsatta planeringen.

Exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden godkänner detta tjänsteutlåtande som svar på skrivelse från Emilia Hagberg och Torkel Tigerschiöld (båda mp) samt skrivelse från Cecilia Obermüller och Martin Hansson (båda mp) och lägger dessa ärenden till handlingarna.

Krister Schultz

Ingela Lindh

Sammanfattning

Planeringen för utbyggnaden av Lindhagenområdet på nordvästra Kungsholmen till en ny attraktiv del av Stockholms innerstad pågår. Det har tidvis funnits kritik i media om att stadens planering för området inte tillräckligt beaktar barns och ungdomars behov. Exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret har tagit del av kritiken och valt att ta fram en samlad barnkonsekvensanalys av planeringen

Bilaga 1: "Barn i Lindhagen – Stadsutvecklingsområdet nordvästra Kungsholmen ur ett barnperspektiv". Konsultrapport.

Bilaga 2: Skrivelserna "Lyssna på barnen och bygg en klimatsmart stad" av Emilia Hagberg och Torkel Tigerschiöld (båda mp) respektive Cecilia Obermüller och Martin Hansson (båda mp)

för Nordvästra Kungsholmen i form av rapporten "Barn i Lindhagen". Rapporten visar sammanfattningsvis att stadsutvecklingsområdet kommer att innehålla stora kvaliteter för såväl vuxna som barn och ungdomar, inte minst genom den nya stadsdelsparken, men också att det finns brister i form av barriärer och bullerutsatta områden. I rapporten lämnas ett antal förslag till åtgärder.

Kontoren föreslår att nämnderna godkänner den redovisade barnkonsekvensanalysen för Lindhagenområdet på nordvästra Kungsholmen och ger kontoren i uppdrag att beakta analysen i den fortsatta planeringen. Kontoren föreslår vidare att nämnderna godkänner detta tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen "Lyssna på barnen och bygg en klimatsmart stad!" som inlämnats till exploateringsnämnden av Emilia Hagberg och Torkel Tigerschiöld (båda mp) samt till stadsbyggnadsnämnden av Cecilia Obermüller och Martin Hansson (båda mp).

Bakgrund

Planeringen för och utbyggnaden av Lindhagenområdet på nordvästra Kungsholmen pågår i huvudsak enligt det program som upprättades och godkändes av stadsbyggnads- och gatu- och fastighetsnämnderna 2001 och 2002. Programmet ger möjlighet att under en 10-årsperiod bygga ny stadsdel med ca 5 000 nya bostäder och ca 150 000 m² kommersiella lokaler. Projektet innebär en utveckling av en redan befintlig miljö med de begränsningar och möjligheter som det innebär ur stadsbyggnadshänseende. Markägandet är spritt på många aktörer. Utbyggnaden innebär en fortsättning av innerstadens täta kvartersstruktur med en utpräglad blandning av bostäder, arbetsplatser, service, parker och grönområden m.m. Några av de delprojekt som genomförs för närvarande är bostadsbebyggelse i kv. Gångaren och kv. Kojan vid Hornsbergs strand, hotell och bostäder i kv. Snöflingan vid Lindhagensplan, omvandlingen av Lindhagensgatan till esplanad samt byggandet av Kristinebergs strandpark.

Det har tidvis funnits kritik i media om att stadens planering för nordvästra Kungsholmen inte tillräckligt beaktar barns och ungdomars behov. Kritikerna har bl.a. framfört att de nya bostadsgårdarna i kv. Kojan är för små och mörka. I tidigare skeden av planprocessen har det också funnits kritik mot att staden inte tagit hänsyn till behovet av nya förskolor och skolor.

Exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret har tagit del av kritiken och valt att ta fram en samlad barnkonsekvensanalys av planeringen för Nordvästra Kungsholmen. Syftet har varit belysa hur väl barns behov tillgodoses i planerna för den nya stadsdelen och att ta fram förslag till eventuella åtgärder i den fortsatta

detaljplaneringen och projekteringen. Rapporten "Barn i Lindhagen" redovisas i sin helhet, *bilaga 1*.

I september 2007 inkom Emilia Hagberg och Torkel Tigerschiöld (båda mp) med skrivelsen "Lyssna på barnen och bygg en klimatsmart stad!" till exploateringsnämnden. Cecilia Obermüller och Martin Hansson (båda mp) har lämnat in en likalydande skrivelse till stadsbyggnadsnämnden. Skribenterna framhåller, i likhet med de kritiska rösterna i media, att gårdarna vid Hornsbergs strand är för små för barnfamiljer och att trafikplaneringen riskerar att hindra barn och unga att röra sig i den nya stadsdelen. I skrivelserna föreslås att stadsbyggnadskontoret och exploateringskontoret snarast genomför en barnkonsekvensanalys för hela nordvästra Kungsholmen och utifrån denna föreslår förändringar för att barnanpassa stadsdelen. Skrivelserna biläggs detta tjänsteutlåtande, *bilaga 2*.

Exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret har således under hösten 2007 genomfört den typ av barnkonsekvensanalys som efterfrågas i skrivelserna. Kontoren har i detta ärende valt att besvara dessa i samband med att barnkonsekvensanalysen för Nordvästra Kungsholmen redovisas för nämnderna.

Konsultrapporten i korthet

Barnkonsekvensanalysen har genomförts med utgångspunkt från FN:s barnkonvention, Stockholms Parkprogram och forskning om barns och ungas behov av utemiljö och deras rörelsemönster i staden.

En väsentlig del i analysen är att belysa tillgången till olika typer av parker och grönområden. Resultatet visar att de flesta delområden i Nordvästra Kungsholmen har en god tillgång till en kvarterspark och till en stadsdelspark. Bostadsområdena runt S:t Görans sjukhus har emellertid en bristfällig parktillgång. I rapporten konstateras också att bostadsgårdarna är ett viktigt och tryggt komplement till övriga parker och grönområden och att de små gårdarna i kv Kojan troligen inte får tillräckliga ytor för lek och andra aktiviteter.

Analysen inriktas vidare på hur den kommande trafiken på nordvästra Kungsholmen påverkar utemiljön och barns och ungas möjligheter att ta sig till viktiga målpunkter. De stora trafiklederna Essingeleden och Drottningholmsvägen är källor till buller och emissioner, t.ex. är Kristinebergs slottspark mycket bullerstörd från Drottningholmsvägen. Dessa båda trafikleder har dock flera planskilda korsningar som är viktiga för barns framkomlighet. Rapporten framhåller att barnens rörelsemöjligheter generellt sett är begränsad i ett område

som byggs ut efter stenstadens modell samt att Lindhagensgatan kommer att utgöra en stor barriär.

Analysen resulterar i följande förslag till förbättringar av situationen för barn och unga i Nordvästra Kungsholmen

- Skapa säkra passager till grönområden, framför allt gatorna som omgärdar stadsdelsparken, vid kopplingen mellan Fredhällsparken och slottsparken samt S:t Göransområdet.
- Tillgängliggör Stadshagsberget med promenadvägar m.m. och uppgradera ytan bakom Stadshagsskolan.
- Skärma av de utsatta miljöerna i slottsparken bör för minskade bullernivåer.
- Uppmärksamma ungdomars behov t.ex. genom att undersöka möjligheten till en ungdomsgård i stadsutvecklingsområdet.
- Planera för rymligare och ljusare bostadsgårdar, t.ex. genom att öppna en sida mot ett grönområde.

Kontorens synpunkter och förslag

Inledningsvis vill kontoren betona att barnperspektiv på den fysiska planeringen inte är någon ny fråga inom Stockholms stad. Exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoren har i likhet med andra förvaltningar i uppdrag att i sin verksamhet beakta stadens handlingsprogram för FN:s barnkonvention *En god stad för barnet* som reviderades 2004. Stadsbyggnadskontoret har också med utgångspunkt från detta program utarbetat en praktisk handledning som ska ge stöd i olika typer av planeringsprojekt. Kontorens generella uppfattning är att barnperspektivet tillgodoses på ett acceptabelt sätt i den pågående planeringen, även om det givetvis finns möjligheter att fortlöpande öka kunskapen och utveckla detta arbete.

Den genomförda barnkonsekvensanalysen av planerna för Nordvästra Kungsholmen visar att området rymmer stora kvaliteter för såväl vuxna som barn och ungdomar. Den nya stadsdelsparken ger möjligheter till lek och rekreation för barn och ungdomar i alla åldrar och den skapar en ny koppling till det befintliga parkstråket mot Rålambshovsparken. I rapporten konstateras att delar av denna parkmiljö är bullerutsatt och kontoren utreder för närvarande möjligheten att med en bulleravskärmade bebyggelse vid Drottningsholmsvägen/Essingeleden för att öka kvaliteten i slottsparken och förbättra den bullerutsatta skolmiljön.

Analysen visar också på vikten av att den stora stadsdelsparken kompletteras med bostadsnära, mindre parker och friitor, såsom den tillkommande Nelly Sachs park vid kv. Eden. För de delområden i Stadshagen där analysen visar på bristande tillgänglighet till attraktiva grönområden avser kontoren göra en särskild översyn i den fortsatta planeringen.

När det gäller planeringen för de nya bostadskvarteren och deras gårdsmiljöer tar kontoren till sig av kritiken mot att några av gårdarna i kv. Kojan är små för barnfamiljers behov. De är dock inte mindre än ett flertal befintliga gårdar i innerstaden. Det bör samtidigt framhållas att den relativt höga exploateringen har skapat möjligheter att göra satsningar på parker och grönområden i stadsutvecklingsområdet och att flera av de små gårdarna i kv. Kojan öppnar sig mot Nelly Sachs park. Exploateringskontorets och stadsbyggnadskontorets slutsats av den genomförda analysen är att detaljplaneringen av bostadskvarteren har stor betydelse för att tillgodose barns och ungas behov av lek- och rekreationsytor. En annan slutsats är att det inom stadsutvecklingsområdet som helhet kommer att skapas ett utbud av bostäder som torde passa många barnfamiljer.

Kontoren kan vidare konstatera att trafikplaneringen, placering av målpunkter och utformningen av trafik- och gatumiljön har stor betydelse för barn och unga. Det är otvivelaktigt så att ett område som byggs ut enligt stenstadens modell minskar möjligheten för barn att säkert röra sig på egen hand jämfört med trafikseparerade stadsdelar. Det bör samtidigt lyftas fram att den täta staden på Nordvästra Kungsholmen skapar underlag för en väl utbyggd service och en mycket god kollektivtrafiksörjning vilket torde bidra till att begränsa biltrafiken i området.

Rapporten visar dock på möjligheter att i den närmare planeringen minska barriäreffekter och skapa förhållandevis säkra passager samt till att förbättra utemiljön genom bullerdämpade åtgärder. Möjligheterna att passera Lindhagensgatan kommer att studeras särskilt i samband med utbyggnaden av områdena nordväst om Essingeleden. Vidare vill kontoren lyfta fram att det sker ett omfattande samarbete med stadsdelsförvaltningen, utbildningsförvaltningen och SISAB i fråga om utbyggnad av förskolor och skolor. Avsikten är att hitta placeringar som ger en god tillgänglighet från de nya bostäderna till dessa viktiga målpunkter.

Kontoren föreslår sammanfattningsvis att nämnderna godkänner den redovisade barnkonsekvensanalysen för Lindhagenområdet på nordvästra Kungsholmen och ger kontoren i uppdrag att beakta analysen i den fortsatta planeringen. Kontoren



föreslår vidare att nämnderna godkänner detta tjänsteutlåtande som svar på skrivelse från Emilia Hagberg och Torkel Tigerschiöld (båda mp) samt skrivelse från Cecilia Obermüller och Martin Hansson (båda mp).

Slut